

LA CAMPAÑA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA

Números anteriors: 10 centims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj. 20. botiga
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1^b.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2⁵⁰.

UNA REVELACIÓ

A passada guerra de Cuba qu' va terminar?

—En Martínez Campos — diuhen los que no mes veuhen la superficie de las cosas.

—Los diners d' Espanya! — exclaman los que tenen l' orella mes fina y saben ahont trincan.

—Lo capsanci dels insurrectes y' ls estinuits de la codicia! —afegeixen los que tal vegada estan mes en lo cert y positiu de les cosas.

La veritat es que 'ls generalis y' ls geses de columna que per espai de molts anys repartien llenya seca als insurrectes, estovaren lo matals sobre l' qual se pogué ajaure tranquilament l' heroe de Sagunto, á la llum de la seva bona estrella.

Sense aquella brega tenas y mortifera, sense aquell espantós sacrifici d' horres y esforços de totes classes, no hauria sigut possible comprar la pau de uns quants anys... preludi de una nova insurrecció mes formidable que la passada.

Qui plany al enemic, per son mal traballa. Qui l' compra 's suicida. Las monedes se tornan balas.

**

En l' actualitat l' anada á Cuba del general Martínez Campos, ab propòsits conciliadors, signé un error funestíssim, qu' Espanya pagará molt car.

Jo no sé—ni ningú sabrà mai probablement—los medis que degué emplear D. Arseni per tractar de atreures als mambissos. Un periódich extranger ha insinuat que certas sumas de diners abonadas per fer la pau serviren per comprar armes y elements de guerra contra la generosa y confiada Espanya. Hi ha qui dubta de la verossimilitud de aquesta noticia estupenda; de totas mazneras á l' honra, al bon nom, y hasta á la seguretat d' Espanya importaria aclarirla, per exigir á qui n' fos mereixedor las consegüents responsabilitats. Hi ha torpesas que frisan en verdaderas traïcions.

**

De l' altra guerra s' han publicat llibres qu' expliquen no pochs misteris que llavors no s' entenian, y avui apareixen clars com la llum del sol.

Qui sab si algún dia s' publicaran també llibres qu' expliquin los misteris de la guerra actual, la facilitat ab que l' insurrecció anà propagantse en sos primers onze mesos, la inacció y la impotència dels numerós contingut de tropas qu' Espanya vā enviar á la isla, y' ls motius verdaders que vā tenir l' ex-heroe pera acabar dilent:—Confieso mi fracaso y tornar-me'n á la Península.

Una de les obres mes curiosas referents á la guerra passada es la que ab lo títul: DESDE YARA HASTA EL ZANJÓN publicà el cabecilla Enrique Corlazo en la Imprenta de la Lucha—Habana—1893. Aquest llibre s' ha venut y' s' ha publica-

ment á l' isla de Cuba, y d' ell se'n han fet dos edicions numerosas.

Obrimlo nosaltres per la página 141 de la segona edició, y enteremnos de lo que feyan los insurrectes, en los últims temps de la guerra.

—En la sesión que tuvo en los Pazos, jurisdicción de Cuba, el Gobierno provisional (s' entren lo govern de la manigua), y á la que asistieron Calvar, Marmol y F. Figueredo, por estar Beato en una comisión en las Tunas, presentó el Dr. Félix Figueredo una larga proposición en que, después de las consideraciones conducentes á demostrar el estado actual y las causas de la decadencia, preveía la muerte próxima de la revolución si no se acudia á su pronto y eficaz remedio, y que como la única esperanza fundada qu' quedaba era acudir á la emigración, proponía al gobierno nombrar en comisión al general Antonio Maceo para que saliera en comisión al extranjero, con plena autorización para arbitrar recursos, y apree-

chando el momento, reavivase el entusiasmo, viendo inmediatamente con los hombres armados y municiones qu' debían proporcionarle.

De manera que 'ls insurrectes tractavan de agotar tos los medis acudint al extranger en demanda de recursos.

—La proposición (continua llibre) fué disentida en tres sesiones consecutivas del Consejo y aprobada por fin, se resolví saliera el general el dia 6 de Mayo, acompañandole los brigadiers A. Leyte Vidal y Rius Rivera y los tenientes coronels José Lacret y Miguel Santa Cruz Pacheco. A petició del general Maceo se prorrogó su salida hasta el 19.

Sens dupte la causa de aquesta prórroga de 13 días sigue deguda á la necessitat de combinar la manera de qu' en Maceo pogués sortir de Cuba sense cap perill á fi de portar á bon terme l' encarrech que li feyan los seus companys de glòries y fatigas.

—Com s' ho arreglaren? L' autor del llibre ho diu á continuació sense ferhi cap embut. Liegeixinho qu' es molt bo.

—El Gobierno (el govern dels mambissos) comisionó al Dr. Figueredo para que obtuviera del general Martínez Campos lo necesario para efectuar el viaje los comisionados.

—El General Campos no puso inconveniente alguno, embarcándose Maceo en el FERNANDO EL CATÓLICO—vapor de guerra espanyol—, que lo llevó á Kingston, Jamaica.

**

—En el momento, reavivase el entusiasmo, viendo inmediatamente con los hombres armados y municiones qu' debían proporcionarle.

—El general Campos no puso inconveniente alguno....

Y aixó ho afirma, en lletras de mollo un filibuster de armas tomar, testimoní presencial dels fets; y aixó s' ha consignat en un llibre de caràcter històrich; y aixó, fins ara no ho ha desmentit ningú.

Aquesta revelació es un raig de llum qu' explica molts altres coses, y totes elles graves, gravissimas.

Si á Espanya hi hagués justicia, ¡ay la mare!....

P. K.

BATALLADAS

o noble oferiment del navier català senyor Jover, posant sos magnifichs vapors á la disposició del govern pera transportar gratuitament á Espanya als ferits é invalids procedents de la guerra de Cuba, no ha sigut acceptat encare. Lo govern vol averiguar previament si á bordo dels trasatlàntichs del Sr. Jover hi vā metje, y sobre tot capella.

Interior de un reverendo en un divendres de quaresma.

Es veritat que als vapors de la Companyia del Marqués de les Cinquillas, el capellá no hi falta mai y hasta n' hi va una requa si tan se necessitan; pero també l' devotissim marqués cobra elevadíssims preus de pasatje per cada soldat que transporta. Molts mossens.... y moltes missas de aquelles que trinca.

En canvi l' Sr. Jover s' ofereix á donar de franch tot lo que te, y hasta cert punt es una impertinencia imposantí determinadas obligacions.... purament espirituals.

Si l' govern necessita capellá, que l' embarqui ell y ell el mantinguí. Son tants els que sosté, que per molts que n' envihi á bordo á menjar galleta, no crech que 'ls acabi.

A la Sra. Sárraga de Ferrero iniciadora de la societat de damas defensoras del lliure-pensament, diumenje van detenirla portantla al govern civil. Després li digueren que aqueixa detenció obhebia al propòsit de portarla á declarar davant del Jutje del Hospital.

Generalment las citacions per anar á declarar se fán per medi de papeletes. Estava reservat als que segueixen las inspiracions dels Pares de família emplear certs medis que repugnan per lo irregulars y per la seva des cortesia, quan s' emplean contra una senyora.

Pero jo ja ho veig: ells devien dir:—Potser detenint-la, la intimidarem.

S' han equivocat. La Sra. Sárraga vá demostrar tenir una gran presencia de ánimo y una poderosa forsa de voluntat. La llei l' ampara y sa propia conciencia li infundeix aquells brios que son avuy necessaris pera plantar cara á las desenfrenadas corrents de la reacció ultramontana.

Totas las personas amants de las públicas llibertats se posarán resoltament al costat de las damas defensoras del lliure-pensament.

Carlins y conservadors están entesos per anar plegats á las urnas.

¡Quin escàndol!... May com avuy es necessari repetir la frasse del general Prim:

—Lliberals: á defensarse!....

Duchesne l' general de la República francesa, conqueridor de Madagascar, al arribar á Marsella ha sigut objecte de una recepció popular, imponent, entussiasta. Totas las classes socials l' han aclamat y victorejat ab verdader deliri.

¡Quin contrast entre 'ls héroes de la República y 'ls grans prestigis de la monarquia!....

Veritat es que Duchesne (que no es mes que general de divisió ó mariscal de camp, l' últim grau que hi ha á Fransa en la escala de la milicia) ab un grapat de valents y uns quants mesos de campanya ha conquistat una isla, mentres que un dels nostres homes dels tres entorxats.... No acabém la frasse que 'ns avergonyiriam.

Una reunió que celebravan á Sardanyola 'ls delegats dels rabassaires vá ser disolta punt en blanch pel representant del Gobernador.

Preguntan quina vá ser la causa de la disolució?

Sencillament: los atachs que un dels oradórs vá formular contra l' caciquisme dels Planas y Casals.

Avuy la situació no està pas per manganillas....

¡Respecte á la institució sagrada dels pantorrillas!

S' ha de confessar qu' en Calixto García está de pena. Sembla que ab l' estrella del heroe s' ha eclipsat la de totes aquelles personas á qui havia dispensat la seva protecció.

Lo Sr. Calixto fá cosa de un mes vá naufragar ab tot lo cargament de armas y municions que tractava de transportar á Cuba.

L' altre dia s' havia fet á la mar á bordo de un altre barco, y un vapor de guerra dels Estats Units vá capturar-lo.

Ne falta qui troba extrany que havent sortit de la República yankee tots los medis de guerra de que disponen els mambis, aquesta vegada haja sigut capturat un barco carregat de contrabando.

Des de quant l' oncle Sam se torna amich d' Espanya?

L' oncle Sam, contesta:

—Jo no soch amich ni enemich de ningú. Si hi capturnat al vapor *Bermuda* es perque ademés dels pertretos de guerra, portava uns quants sachs de monedas d' or. Que se 'n portin armas y municions no hi tinches que dir: si á casa meva las compran, á casa meva las pagan, y aixó tot se queda á casa. Pero que se 'n portin sachs de monedas, aixó si que no ho tolero.

De Cuba ha vingut l' avis qu' esperava en Cánovas. Lo general Weyler ha manifestat que allí podrian celebrar-se las eleccions, y ha bastat aixó perque l' govern conservador se disposi á publicar lo decret de disolució.

Los sagastins estan que treuen foch pels caixals, contra l' móntru y contra en Weyler.

Diuhens de aquest que maquina proclamar la República y erigirse en dictador. ¡Qui sab, mare de Deu!

* * *

De totes maneras, no està de mes recordar una coincidencia.

Lo general Pavía, desde Madrid, va disoldre las Corts republicanes.

Lo general Weyler, desde Cuba, acaba de disoldre las Corts monárquicas.

Bo es que s' hi vaja ensajant.

S' ha posat á la venta la nova producció de nostre estimat company *C. Gumá*, titulada *DE LA RAMBLA Á LA MANIGUA*. Es una història aixerida, interessant, plena de lances cómics y que té ademés, com son títol indica, tots los atractius de l' actualitat.

Qui vulga anar de la Rambla á la Manigua pot ferho sense cap més perill que 'l de ferse un bon paxó de riure.

CARTAS DE PORA —La Figuera del Priorat.—Lo nostre es tanat que se 'ns va tornant un home molt distret, y qu' es aixís se li coneix ab los predicots que fá cada punt. Lo diumenge de Carnaval digné que havíam entrat en la setmana Santa, ab lo qual demostrá que 'l rotllet del enteniment li anava adelantat de set setmanas. Y al final de la prèdica sense que vingués á to se li va escapar la paraula *sota de bastos*, com si la tingüés encastada al cervell. ¿Será que maneja molt sovint los salms de les 48 fullas?—Hasta quan fa un casament, en lloc de les cinch pessetas que avants demanava, ara n' exigeix sis. Y aquesta distracció ja no es tan agradable pels feliçegros que 's venhen obligats á satisfier un augment que no s' explica. A veure si ab aquestas ratllas recobrarà la memoria y l' atenció.

Sant Quinti de Mediona.—L' home negre de aquest poble desde l' cubell místich se dirigi al seu remat dienent que las autoritats no haurian de permetre en Carnaval que 'ls joves se divertissin, y afegint que ab tot y ser Carnestoltes l' iglesia 's veuria concorreguda pels seus estimats germans. Las beatas prou van anarhi; pero 'ls joves hasta sembla que han acabat per no saber ni l' camí de la seva casa. Per aixó voldria tenir l' arcalde seu y veure hasta de privar la diversió del ball; pero lo qu' es per ara s' ha de quedar ab las ganas. ¿Encare no està satisfech de la visita que li fan unas quantas noyas cada diumenge á la tarda?

Gratallops.—Seria convenient que la guardia-civil dongués una passada per aquí, á veure si lograria aixarpar á un corb, que á pesar del pregó declarant la veda, surt tot sovint á cassar ab lo gos, lo reclam y l' escopeta. Sembla que qui ha de tenir interès en que 's compleixi la llei de Deu, hauria ell de donar l' exemple cumplint las lleys humanas. Y per avuy no dihem res mes.

IOH TEMPORAI... IOH MORES!

(CONCLUSIÓ DEL «SERMÓ DE QUARESMA»)

Tornant donchs, á lo que deyam,
estich segur que si feyam
tots junts un viril esforz
per aixecar nostres cors,
lo mon se transformaria
d' un modo que sorprendria,
y molts que avuy viulen grassos
se 'n anirian de nassos,
sense servir's de disculpa
lo vergonyós *mea culpa*
ab que, á falta d' altre casco,
voldrián pará 'l xubasco.
Pero jay! aixó es un desvari
ab el qual ni cal pensarhi.
La humanitat viu malalta;
té doló al eoli, á la galta,
als jonolls, al pit, al peu,
á l' esquena, á tot arreu;
pero quan se li procura
modo de posar-se en cura;
diu ab molta cortesia:
—Ja ho probaré un altre dia!
Ara haig d' aná á senti uns coros,
ó hi ha corrida de toros,
ó carreras de caballs,
ó moixigangas, ó balls,
ó obertura d' un café,
ó professó á la Mercé,
ó judici á l' Audiència,
ó partit de competència....
Vaja, alguna tonteria
que absorbeix gran part del dia
y distreiu perfectament
del dolors que l' home sent...

Desenganyévous, germans;
los tres absurdos mes grans
que poden imaginarse
son: nadar sense mullar-se,
enseñyar solfa á las monas
y domesticar persones.
L' home—per tot ho veureu—
sols predica l' que no creu:
als llabis, molta virtut;
pero 'l cor, molt corromput:
la levita sempre neta,
pero jay! fills la samarreta!....
Posémnos en una plassa
y á tota la gent que passa,
d' un á un els preguntém:
—Y d' houradés ¿cóm estém?—
—Oh, quina unanimitat!
—Jo soch un ciutadá honrat.»

—En quant á aixó, estich segú
que no m' avansa ningú.
—¡Jo ho soch molt més que 'l primé!
—¡Jo encara més!——¡Jo també!—
To hom vol posar-se al cim,
tohom vitupera 'l crim,
tohom parla á grans bocadas
d' intencions dignas y honradas,
tohom té 'l cor pur y net,
itohom es un angelet!....

Y donchs, els murris ¿qui son?
¿Ahont s' amagan? ¿Ahont?
¿Qui las fá las picardias
que s' registran tots los días?
¿D' hont surten las xarranadas,
y 'ls timos, y las primades,
y las queibras y 'ls esguerros,
y 'ls tarugos, y 'ls enterros,
y tot aquest arsenal
de la crònica local?
¿Neix aquesta miscel·lànica
per generació espontànea,
ó es que avuy la hipocrisia
es del mon l' única guia? ...

No ho sé ni esbrinarho intento:
jo únicament lo que sento
es que tot aixó que hi dit
de fixo que us ha entrat.
Si per cas, no us hi amohinéu;
prenéune lo que vulguéu
ó penseu que ben mirat
potser no serà vuitat.

Y agrahintvos l' atenció
qu' heu prestat al meu sermó,
á la boca 'm faig un nus
y.... acabat amen Jesús.

C. GUMÁ.

PREGARIAS

ÚINA cosa mes curiosa y admirable!
¡Jo que m' creya que aixó de la
pluja era un fenòmeno natural, y que
tot lo referent á xubascos, pedregadas,
tempestats y demés manifestacions
superiors provenia d' un conveni fet entre l' atmòsfera y 'ls fabri
cants de calendaris!....

No hi ha res de tot aixó; dimars
vaig averigarho.

Una senyora, que no té la casa
gayre neta ni acostuma á pagar lo lloguer del pis ab massa
puntualitat, pero que sab fil per randa tot lo que passa á las
iglesias; m' ho va comunicar.

—Avuy—va dirme—hi ha pregaries per qüestió de la pluja.
—¡Ah! ¿si? ¿Es dir que la pluja tambéarma qüestions?
—Ja m' entén vosté! Vull dir que, com hi ha tanta seque
dat....

—Surtiran las botas de riego del Ajuntament?

—Burlisen! ¡burlisen! Ja veurá com serà posar oli en un
llum....

Y ab un accent de convicció que m' impresioná de veras
va explicarme una pila de cassos, en la majoria dels quals surt
la professó de pregaries i inundarse un parell de provincies
ha sigut joch de cinch minuts,

—Per poch bé que ho fassin—va anyadir á manera de con
clusió—veurà vosté com avuy mateix tenim pluja.—

¿Qué havia de fer un hom davant de tantas seguretats?....
Anàrem á buscar el parayguas inmediatament.

A l' hora qu' escrich aquestas ratllas, encare no m' ha servit.
Y si haig de dir paladinament lo que penso, ho sento, ho
ento ab tota l' ànima.

Jo hauria volgut que al moment d' elevarse 'ls primers cants
de la plegaria ja haguessin anat las canals.

¿Volén res mes bonich, còmodo y barato que tenir necessitat
d' agua—y qui diu agua, diu vi—y poderla satisfier en un
instant, ab quatre cantarelles apropiadas y ben ditas?

¿Quina rabiá 'm feya, el veure que las pregaries s' acabavan
y 'ls núvols s' ho estaven escoltant lo mateix que si 'ls digues
sin Llucia!

—Apa, plouéu!—deya jo mirantmels:—¡plouéu desseguida
y deixéus convensuts de l' eficacia del sistema!—

Demonstrat que aixó de les pregaries anava bé, si efectivament plovia, i quin mén de aplicacions se'n podría treure! ¡Ab quina senzilles s' anirian resolent tots los problemes y dificultats que ara 'ns preocapan!..

—Por el hilo se saca el ovillo; diuhens los castellans; y jo,
ajustant l' adagi á las circumstancies, anava dihentme:

—Pels efectes d' avuy, podrém colegir los efectes successius.
Si aquestes pregaries resultan; i quina revolució en la vida
privada, en la vida pública, en lo porvenir d' Espanya!.... Las
pregaries serán la panacea, la palanca d' Arquimedes, la pedra
filosofal, la salvació radical y definitiva del gènere humà.

Tot s' anirà á buscar de teulades en amunt: las pregaries he
arreglarán tot.

¿Tenim mal de caixal? Res de elixirs ni dentistas. ¡Preg
arias!

¿La dóna 'ns fa nosa? ¡Pregaries perque una pataleta se la
emporti!

¿Volém menjar? ¡Pregaries perque cayguin llonguets!

¿Necessitem vestirnos? ¡Pregaries perque plouguin trajes.... ó
al menos perque Deu toqui 'l cor dels sastres!

Lo mateix en la esfera política y social.

¿Lo gobern no té diners?.... Pregaries perque la sorra de las
nostras platxes se converteixi en monedas de cinch duros.

¿Convé disoldre las Corts?.... Pregaries perque tots los dipu
tats existents agafin el cólera.

¿Volém acabar la guerra de Cuba?.... Pregaries perque un
caymán providencial se menji á n' en Máximo Gomez y un altre
á n' en Maceo....

La llàstima es que es molt possible que aixó de las pregaries

LO SARAU DE CUBA - AVANTS Y ARA

Ab la música del mestre Martínez: Tango.

Ab la música del mestre Weyler: Galop infernal.